

[Gustav Pedersen.]

komsterne, end de var før — når man tager det relativt.

Alt det kan forsåvidt beklages, men jeg understreger, at det var nødvendigt i en periode, hvor købeevnen svandt ind og det var umuligt at skaffe et pristal, som virkelig gav oplysning om forskydninger i leveomkostninger, at sikre den dårligst stillede del af befolkningen i hvert fald en tålelig eksistens. Jeg er iøvrigt ikke engang sikker på, at de, der hører til de dårligst stillede, vil erkende, at de fik en tålelig eksistens. Det har på forskellig måde været medvirkende til, at elitearbejdere og derunder også visse grupper af funktionærer og tjenestemænd ikke fik den regulering, som de egentlig skulle have, en af de ting, der er en beklagelig følge af, at landet er blevet fattigere, en kendsgerning, som alle er enige om, men som det alligevel er en smule svært at vænne sig til i praksis. Jeg vil imidlertid gerne dertil sige, at hvis der skulle have været mulighed for i nogen grad at råde bod på det, måtte der have været en anderledes fast vilje til i alle partier at tage betydelig mere af toppen, end der har kunnet blive enighed om. Vi kan ikke i et land som vort regne med, hvis vi skal have en forholdsvis stor og omfattende økonomisk overklasse og byde arbejderne bare tålelige kår, så også at have midler til en omfattende og virkelig godt stillet mellemklasse. Her kommer vi til at vælge. Det vil sige, at hvis man vil gavne mellemklassen, kommer man til at slække på kravet om at få så omfattende en økonomisk overklasse, som der er ønske om.

Endelig vil jeg gerne om dette spørgsmål tilføje, at det er rigtigt, at afstanden mellem statens mellemklasse, tjenestemændene, og bundklasserne er relativt mindre end før, men i det private erhvervsliv, hvor man dog skulle regne med, at der var noget mere forståelse af det, man kalder mellemklassen, er det betydeligt værre, end det er indenfor staten. Må jeg bare nævne fra dagbladsannoncerne for den sidste måned en stilling som en bogholderstilling. Jeg erkender, at den sommetider, ikke altid, er dækket af titlen, men tidligere har den været betragtet som en mellemstilling, ikke helt overordnet, men heller ikke helt underordnet. Der har i det mest anvendte annonce-

blad i den sidste måned været 30 sådanne stillinger. I 3 tilfælde har tilbudene været over 600 kr. om måneden, i flere tilfælde 600 kr. om måneden og i 20 tilfælde under 600 kr. om måneden. Det er det private erhvervslivs vurdering af mellemklassen. Jeg vil gerne tillade mig — jeg beder om tilladelse til et meget kort citat — at læse en enkelt typisk annonce; den er hverken af dem i bunden eller af dem i toppen. Den er fra „Berlingske Tidende“ for 8. oktober d. å. og lyder således:

„Bogholder. En stilling som sådan står åben i en landskendt virksomhed for kvalificeret og stabil mand, alder 27—30 år. Begyndelsesløse 6 300 kr.“

Det vil altså sige, at en landskendt privat virksomhed byder en mand i en decideret mellemklassestilling 525 kr. om måneden, eller mindre end mindstelønnen for kontormedhjælpere i henhold til overenskomst med Dansk Arbejdsgiverforening. Jeg tror, det ville være rigtigt, om man fra de private erhvervs side talte noget sagtere om deres store interesse for mellemstanden, så længe denne type tilbud er almindelige i en periode, hvor der er særdeles gode fortjenstmuligheder iøvrigt.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke var meget glad, fordi han kunne konstatere, at jeg ikke i min opgivelse af formuetallene havde gjort opmærksom på, at pengenes værdi var sunket. Jeg troede ikke, det var nødvendigt, da slet ikke over for så stor en teoretiker som det ærede medlem hr. Viggo Starcke, at gøre opmærksom på, at pengenes værdi forskydes. Men må jeg da spørge det ærede medlem: Var det virkelig det ærede medlems opfattelse, at der i en periode, hvori samfundet notorisk bliver betydeligt fattigere, skulle være basis for ikke blot en nominel, men også en reel fordobling af de private formuer? Jeg synes, at det i virkeligheden er særdeles godt klart af de private formueejere, at de i en periode, hvori alle erkender, at samfundet har mistet milliarder i realværdi, kan opretholde deres formuer med den samme virkelige værdi som før krigen. Så kan man diskutere, om det er gjort op på samme måde som dengang; men jeg vil vove at påstå, at der, da de opgørelser fandt sted, var betydelig mere lyst til det, man kalder en forsigtig statusopgørelse, end tilfældet var før krigen.